

กรมข่าวทหารบก

เอกสารบำรุงความรู้ : ความเคลื่อนไหวของสหรัฐฯ (๑๑ ต.ค.๕๖)

ผลกระทบกรณีรัฐสภาสหรัฐฯ ไม่สามารถผ่านร่างกฎหมายงบประมาณประจำปี ๒๕๕๗ และแนวโน้มสถานการณ์ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. สาเหตุ/สิ่งบอกเหตุของปัญหา

๑.๑ สหรัฐฯ ประสบปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ โดยอัตราการว่างงานอยู่ในระดับสูง ภาคอสังหาริมทรัพย์ยังคงอ่อนแอ รวมทั้งการขาดดุลการค้าระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนหนี้ภาครัฐ และภาคครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูงถึง ๑๖ ล้านล้านเหรียญ อด. นอกจากนี้ สหรัฐฯ ต้องเผชิญกับการแข่งค้ำของเงินสกุลเหรียญ อด. เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเงินสกุลยูโรและค่าเงินหยวน รวมทั้ง ผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจและหนี้สาธารณะในยุโรป

๑.๒ สหรัฐฯ ต้องเผชิญกับภาวะทางการเงินการคลัง (Fiscal Cliff) ที่ทำให้เกิดการขาดดุลงบประมาณและสภาพคล่องทางการเงินในการบริหารประเทศ โดยเงินได้หายไปจากระบบประมาณ ๖ แสนล้านเหรียญ อด. อย่างไรก็ตาม ในห้วงปลาย ธ.ค.๕๕ รัฐบาลสหรัฐฯ สามารถเลี่ยงภาวะทางการเงินการคลัง (Fiscal Cliff) ไปได้ชั่วคราว หลังจากรัฐสภาสหรัฐฯ ออกกฎหมายต่ออายุมาตรการลดภาษี และการตัดดงบประมาณออกไปจนถึง มี.ค.๕๖

๑.๓ การแข่งขันทางการเมืองระหว่างพรรคเดโมแครต และพรรคริพับลิกัน ทำให้รัฐสภาสหรัฐฯ ไม่สามารถผ่านการพิจารณาร่างกฎหมายงบประมาณประจำปี ๒๕๕๗ โดยพรรคริพับลิกันต้องการให้พรรคเดโมแครตชะลอแผนการปฏิรูประบบสาธารณสุข (Affordable Care Act) หรือ “โอบามาแคร์” ออกไปอีก ๑ ปี เพื่อแลกกับการผ่านร่างกฎหมายดังกล่าว เนื่องจาก พรรคริพับลิกันเห็นว่า แผนปฏิรูปดังกล่าวมุ่งให้ประโยชน์แก่ฐานเสียงของพรรคฯ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อคะแนนนิยมของพรรคฯ ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

๒. ผลกระทบของการที่รัฐสภาสหรัฐฯ ไม่สามารถผ่านร่างกฎหมายงบประมาณประจำปี ๒๕๕๗

๒.๑ ด้านการเมือง การที่รัฐสภาสหรัฐฯ ไม่สามารถผ่านร่างกฎหมายดังกล่าว ทำให้เกิดภาวะ Government Shutdown คือ หน่วยงานภาครัฐบางส่วนต้องปิดทำการชั่วคราว และ জনท.ของส่วนราชการประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ คน จะได้รับค่าตอบแทน เงินเดือน และเบี้ยเลี้ยง ล่าช้ากว่าปกติ ซึ่งภาวะดังกล่าวสร้างความไม่พอใจให้แก่ชาวอเมริกันเป็นอย่างมาก โดยผลการสำรวจของสำนักสำรวจความคิดเห็นในสหรัฐฯ สะท้อนให้เห็นว่า ชาวอเมริกันร้อยละ ๖๐ เห็นว่า ร่างกฎหมายงบประมาณฯ มีความสำคัญมากกว่านโยบายโอบามาแคร์ ซึ่งพรรคเดโมแครต และพรรคริพับลิกันควรประนีประนอม และร่วมกันแก้ปัญหา โดยเห็นแก่ผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

๒.๒ ด้านเศรษฐกิจ ภาวะ Government Shutdown จะทำให้เศรษฐกิจของสหรัฐฯ เสียหายประมาณ ๓๐๐ ล้านเหรียญ อด. (ประมาณ ๙,๖๐๐ ล้านบาท) ต่อวัน นอกจากนี้ ภาวะดังกล่าวจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อตลาดหุ้น และราคาทองคำทั้งในสหรัฐฯ และตลาดโลก

๒.๓ ด้านการทหาร জনท.ฝ่ายพลเรือนของ กท.สหรัฐฯ อาจต้องหมั่นเวียนลาหยุด และได้รับค่าตอบแทนในวันที่ลาหยุดล่าช้า ส่วนทหารที่ประจำการอยู่ทั้งในสหรัฐฯ และต่างประเทศ จะยังไม่มีงบปลดออกจากราชการ แต่อาจได้รับเบี้ยเลี้ยง และค่าตอบแทนอื่นช้ากว่าปกติ อย่างไรก็ตาม ทหาร และ জনท.ซึ่งประจำการอยู่ในอัฟกานิสถาน จะได้รับเงินเดือน และค่าตอบแทน รวมทั้งสวัสดิการต่างๆ ตามปกติ

๓. ผลกระทบต่อไทย

๓.๑ ด้านการทหาร การที่ร่างกฎหมายดังกล่าวไม่ผ่านการเห็นชอบจากรัฐสภาสหรัฐฯ จะส่งผลกระทบต่อความร่วมมือระหว่างสหรัฐฯ กับ ทบ. ในบางโครงการ โดยสหรัฐฯ อาจพิจารณาลดงบประมาณด้านกำลังพลที่ให้การสนับสนุนแก่ ทบ. อย่างไรก็ตาม จากการที่สหรัฐฯ มีนโยบายป้องกันการแผ่ขยายอิทธิพลของจีนในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ทำให้ภาพรวมโครงการจำหน่ายอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหารระหว่างประเทศ (FMS) โครงการฝึกซ้อมและการศึกษาทางทหารระหว่างประเทศ (IMET) รวมทั้งการฝึกร่วม/ผสมต่างๆ ตลอดจนการประชุมหารือทางทหารระหว่างกัน ซึ่งกองทัพสหรัฐฯ ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนแก่ ทบ. จะไม่ได้รับผลกระทบจากการตัดงบประมาณด้านการป้องกันประเทศของสหรัฐฯ

๓.๒ ด้านเศรษฐกิจ รัฐบาลไทยควรให้ความสนใจกับภาวะ Government Shutdown ในประเด็นผลกระทบต่อภาคการส่งออกสินค้าต่างๆ ตลาดเงิน และราคาทองคำ ซึ่งต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ หากภาวะดังกล่าวเกิดในระยะเวลาอันสั้น จะไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ส่วนผลกระทบต่อค่าเงินบาทนั้น ในระยะสั้นจะทำให้ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นเล็กน้อย และไม่น่ากังวลมากนัก

๔. แนวโน้มสถานการณ์

๔.๑ ด้านการเมือง การแข่งขันทางการเมืองระหว่างพรรคเดโมแครตกับพรรครีพับลิกันจะรุนแรงยิ่งขึ้น โดยประเด็นที่ต้องติดตามต่อไป คือ การขยายเขตแดนหนังสือสาธารณะ ที่กำหนดให้มีการพิจารณาในกลาง ต.ค.๕๖ ซึ่งหากพรรครีพับลิกันไม่ยอมขยายเขตแดนนี้ จะทำให้สหรัฐฯ ผิดชำระหนี้ระหว่างประเทศ และจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของสหรัฐฯ โดยจะทำให้ GDP ของสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ ๐.๙ ในไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๕๖ รวมทั้งประเด็นมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งจะพิจารณาในห้วง ๒๙ - ๓๐ ต.ค.๖

๔.๒ ด้านการทหาร กองทัพสหรัฐฯ จะปรับขนาดกำลังให้เล็กลง แต่มีความพร้อม และอ่อนตัวมากขึ้น โดยอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้าช่วยในการปฏิบัติการกิจ นอกจากนี้ กองทัพสหรัฐฯ ยังคงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบป้องกันขีปนาวุธระยะกลาง ซึ่งสามารถยิงได้ไกลถึงทวีปยุโรป และอิหร่าน รวมทั้ง การมองหาพันธมิตรใหม่เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้ง การลดอิทธิพลของจีน ซึ่งกำลังแผ่ขยายตัวในภูมิภาคต่างๆ

๔.๓ ด้านเศรษฐกิจ หากการหยุดงานไม่ยาวนานกว่าที่เคยหยุดในปี ๒๕๓๙ (๒๑ วัน) จะไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นฐานเศรษฐกิจของสหรัฐฯ แต่หากภาวะ Government Shutdown ยังไม่สามารถแก้ไขได้ใน ๑ เดือน จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ และโลก ทั้งนี้ รัฐบาลสหรัฐฯ ยังไม่สามารถระบุวัน/เวลา ที่แน่นอนได้ว่า ภาวะ Government Shutdown จะสิ้นสุดลงเมื่อไร แต่ภาวะดังกล่าวเคยเกิดขึ้นในสหรัฐฯ มาแล้ว ๗ ครั้ง ดังนี้

ปีงบประมาณ	รัฐบาลสหรัฐฯ	ระยะเวลา (วัน)
๒๕๑๙	อดีตประธานาธิบดี เจอรัลด์ ฟอร์ด	๑๐
๒๕๒๐ - ๒๕๒๑	อดีตประธานาธิบดี จิมมี คาร์เตอร์	๑๘
๒๕๒๔	อดีตประธานาธิบดี โรนัลด์ เรแกน	๓
๒๕๒๗	อดีตประธานาธิบดี โรนัลด์ เรแกน	๖
๒๕๓๓	อดีตประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช	๓
๒๕๓๘	อดีตประธานาธิบดีบิล คลินตัน	๖
๒๕๓๙	อดีตประธานาธิบดีบิล คลินตัน	๒๑